

NA-ZOMERLES

OVERZICHT

- Wat is verworven kennis tweede graad?
 - Eenvoudig economisch kringloopschema met gezinnen en bedrijven
 - Optimaal keuzegedrag van producent (wanneer maximale winst?)
 - Prijsvorming bij volkomen concurrentie
 - Minimumprijs, maximumprijs, belasting, subsidie, quotum
 - Prijselasticiteit
 - Internationale handel en internationale economische relaties

OVERZICHT

- Wat gebeurde er in de economie tijdens de zomervakantie?
 - 1 Nooit waren er meer jobstudenten aan het werk **economisch kringloopschema**
 - 2 Twee luchthavens: de ene maakt winst, de andere verlies
**optimaal keuzegedrag
producent**
 - 3 De veelbesproken meerwaardebelasting, wat houdt die in?
**prijsvorming volkomen
concurrentie**

OVERZICHT

- 4 Piekende stroomprijzen op avonden van een hittegolf

prijsvorming volkomen concurrentie

- 5 Importheffingen doen prijzen stijgen

maximumprijs, minimumprijs, belasting, subsidie, quotum

- 6 Zomersolden geen succes...

prijselasticiteit

- 7 Koffiekoekjes uitverkocht!

internationale handel en internationale economische relaties

OVERZICHT

- 8 En dit kwam ook in het nieuws...

1 Nooit waren er meer jobstudenten aan het werk

"Het leven is duurder geworden, jongeren willen genieten van het leven en dat kost natuurlijk geld", zegt men bij UNIZO. (Afkorting voor:)

Dan is het vaak nodig om zelf een centje bij te verdienen. Nooit waren er meer jobstudenten aan het werk. Bijna 400.000 Vlaamse jongeren verdienen regelmatig een centje bij.

"Tegelijkertijd doen ondernemers graag een beroep op jobstudenten", aldus UNIZO, "om de op de arbeidsmarkt op te vangen. Ze vinden vaak moeilijk personeel en dan zijn studenten een welkome aanvulling op het arbeidspotentieel".

Jongeren leveren een significante bijdrage aan de economie. Voor ondernemers betekenen ze een flexibele én betaalbare oplossing in een arbeidsmarkt die onder druk staat.

Vrouwelijke studenten werken meer uren en in meer jobs dan hun mannelijke tegenhangers, maar ze verdienen nog altijd minder.

Gemiddeld verdient een jobstudent 15 euro per uur, maar vrouwelijke jobstudenten verdienen nog altijd 6 cent minder.

Op 4 jaar tijd is het gemiddelde per student opvallend gestegen, bij de jongens met 22 procent, bij de meisjes met 20%.

Begrip	Uitleg
UNIZO	
krappe arbeidsmarkt	
werkgever	
werknemer	
loon / salaris	
knelpuntberoepen	
uitzendarbeid	

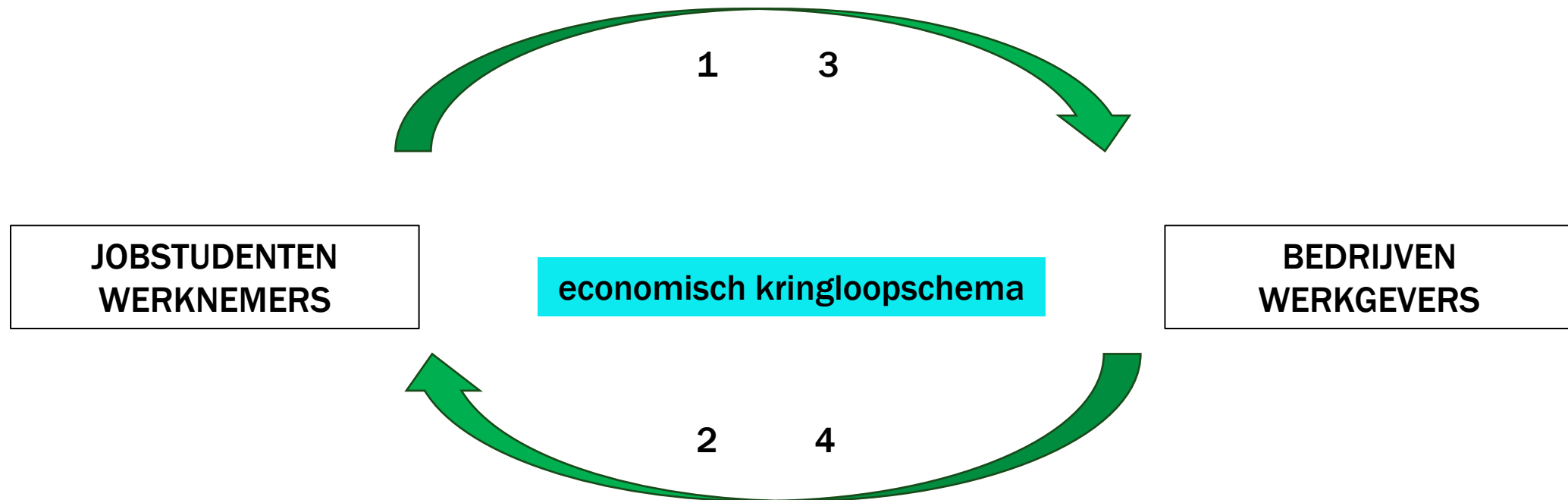
Hoe zou het komen dat meisjes minder verdienen dan jongens?

Wat vind je hiervan?

THEORIE

(1) Jongeren bieden hun diensten aan bedrijven aan via de arbeidsmarkt; zij leveren arbeidsprestaties

(2) Werkgevers betalen aan de jongeren een vergoeding voor de geleverde arbeidsprestaties in de vorm van loon

(3) Jongeren gebruiken dit loon om te betalen voor hun aankopen van goederen en diensten via de goederen- en dienstenmarkten

(4) De bedrijven leveren goederen en diensten aan de jongeren

2 Twee luchthavens: de ene maakt winst, de andere verlies

De regionale luchthaven van Oostende boekte vorig jaar een bedrijfswinst van 392.000 euro. Dat blijkt uit de Toch voorspellen de cijfers weinig goeds: de verkoop loopt terug en zowel de luchtvracht als het aantal passagiers stijgen niet.

De die een luchthaven krijgt via de reizigers en vrachtvervoer, hinkt dus achterop. De 30.000 ton aan vrachtvervoer die men haalt, is echt mager, zeker voor een luchthaven die zich als cargohub profileert.

Ondertussen loopt de totale van de luchthaven op tot 12,5 miljoen euro. Bijna 4 miljoen euro daarvan staat open bij leveranciers.

Oostende heeft eigenlijk dezelfde problemen als de regionale luchthaven in Antwerpen.

Maar daar is het veel erger: het verlies van de regionale luchthaven in Deurne is toegenomen tot een totaal van 2,3 miljoen euro.

De verkeert in zorgwekkende financiële toestand, is structureel verlieslatend en toenemend afhankelijk van de overheid en de Franse eigenaar of

Er zijn een aantal oplossingen voor Oostende en Antwerpen.

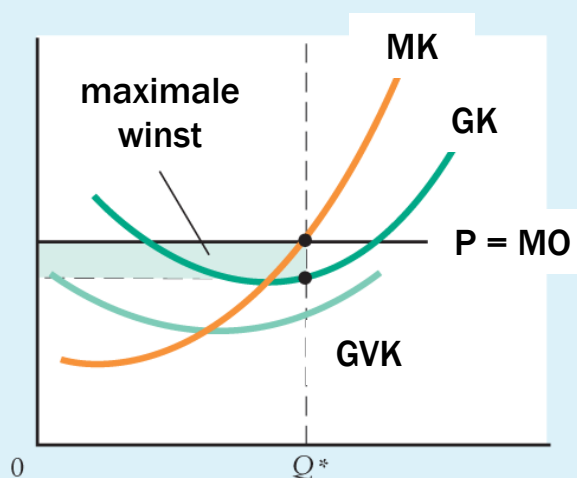
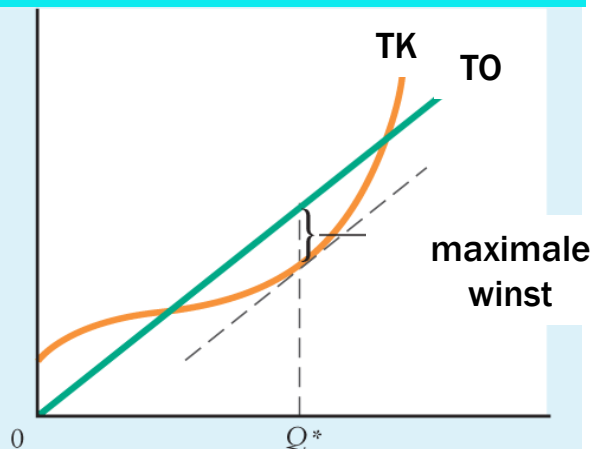
Men zou de landingsrechten voor de privéjets kunnen verhogen. Die zijn nog altijd heel erg laag.

Men zou ook kunnen investeren in kantoren om ze bijvoorbeeld te verhuren aan bedrijven die inzetten op lucht taxi's. Dat is de toekomst, wordt gezegd, en er worden nog altijd plaatsen gezocht waar die bedrijven zich zouden kunnen ontwikkelen. Die lucht taxi's, zogenoemde 'vliegende auto's', worden ingezet om mensen en goederen in stedelijke gebieden te transporteren.

Begrip	Uitleg
omzet	
opbrengsten	
kosten	
winst	
bedrijfswinst	
jaarrekening	
schuld	
vennootschap	
aandeelhouder	

Regionale luchthavens zoals Oostende en Deurne maken meestal verlies, toch blijven ze bestaan. Hoe kan dat volgens jou?

optimaal keuzegedrag van producent

TO verlopen lineair: $P \cdot Q$

TK verlopen eerst degressief stijgend (positieve schaaffecten of schaalvoordelen), daarna progressief stijgend (negatieve schaaffecten)

TW = verschil tussen TO en TK

GK, GVK en MK verlopen eerst dalend (schaalvoordelen), daarna stijgend (schaalnadelen)

P en MO zijn constant (bij volkomen concurrentie)

TW is maximaal als $MO = MK$ → optimale productiehoeveelheid = Q^*

THEORIE

3 De veelbesproken meerwaardebelasting, wat houdt die in?

Wanneer je je geld belegt in aandelen, doe je dat met de bedoeling er op termijn een bepaald of meerwaarde uit te halen. Een meerwaardebelasting doet letterlijk wat het woord zegt: een belasting heffen op een stukje van die winst.

De nieuwe meerwaardebelasting (die door de regering ' ' wordt genoemd) zal 10 procent bedragen.

Ze richt zich op meerwaarden die "gerealiseerd" zijn. In mensentaal: zolang je niet verkoopt met winst, betaal je die belasting niet.

De meerwaardebelasting geldt niet voor winsten tot 10.000 euro per persoon en per jaar.

Begrip	Uitleg
rendement	
aandelen	
obligaties	
beurs	

Wat zijn volgens jou de voordelen en nadelen van beleggen in aandelen?

Welke andere (relatief veilige) manieren bestaan er om jouw spaargeld te laten renderen?

THEORIE

prijsvorming volkomen concurrentie

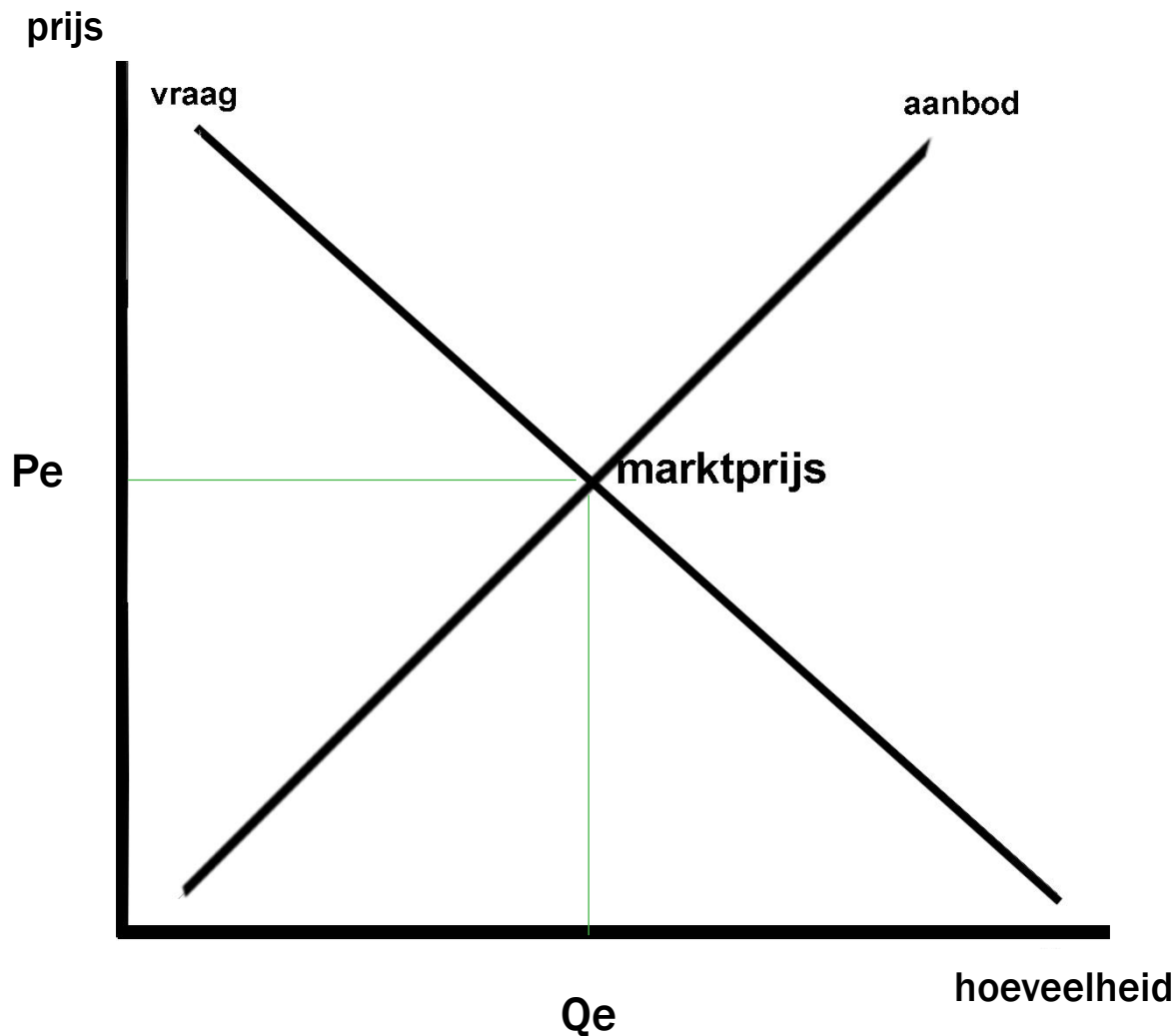
De aandelenbeurs is een voorbeeld van een markt met volkomen concurrentie.

Zoals de term zegt, is het een markt met enorm veel concurrentie, dus vele aanbieders (en ook vele vragers).

Als de volgende 4 kenmerken zijn voldaan, spreken we over volkomen concurrentie:

- ° **atomisme**: vele aanbieders en vele vragers; één speler kan geen invloed uitoefenen op de prijs
- ° **homogeniteit**: er is geen kwaliteitsverschil tussen de aangeboden goederen/diensten
- ° **transparantie**: er is volledige informatie beschikbaar over de prijsvorming
- ° **openheid of mobiliteit**: er is vrije toetreding voor nieuwe spelers

THEORIE

prijsvorming volkomen concurrentie

De prijs in volkomen concurrentie komt tot stand bij gelijkheid tussen vraag en aanbod.

Dat is de marktprijs of evenwichtsprijs.

In het geval van de aandelenbeurs spreken we over de aandelenkoers of beurskoers.

$$Q_v = -25P + 400$$

$$Q_a = 50P - 200$$

Wat is de evenwichtsprijs P_e ?

Wat is de evenwichtshoeveelheid Q_e ?

4 Piekende stroomprijzen op avonden van een hittegolf

Elke avond van een hittegolf doet zich een zelfde fenomeen voor: de stroomprijzen pieken dan (tijdelijk).

De combinatie van een elektriciteitsmarkt en een piek in het verbruik is de boosdoener.

Als de avond valt hebben gezinnen nood aan veel koeling en airco (lees: veel stroom) op een moment dat de aanmaak van zonne-energie op een laag pitje draait.

Er was tijdens de hittegevolgen bovendien vrij weinig productie van energie uit wind.

En op het vlak van (toch nog altijd een belangrijke leverancier van elektriciteit) ligt een deel van de centrales stil, enerzijds voor onderhoud, maar ook omdat het koelwater van sommige centrales te warm is.

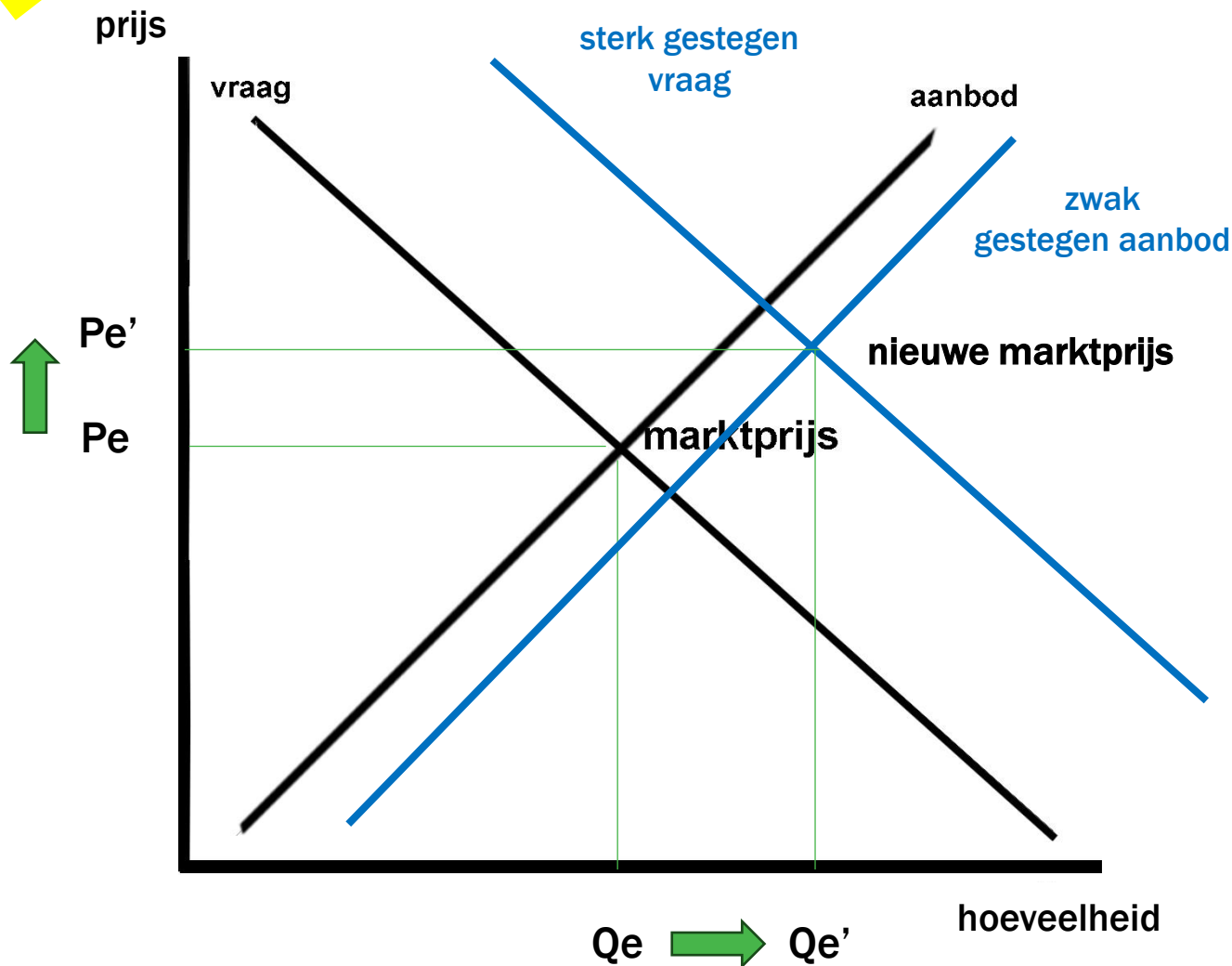

Begrip	Uitleg
fossiele energie	
kernenergie	
groene energie	
energietransitie	
CO2-uitstoot	
klimaatopwarming	
broeikaseffect	

Wat zijn volgens jou de voordelen en nadelen van groene energie?

THEORIE

prijsvorming volkomen concurrentie

De marktprijs verandert door verschuivingen van vraag en aanbod.

In het geval van de hittegolf verzwakt tegen de avond de aanmaak van groene stroom (aanbod) en stijgt de vraag naar elektriciteit heftig.

Gevolg: de marktprijs piekt (°) (° °)

$$Q_v = -25P + 725 \quad (V \text{ gestegen met } 325)$$

$$Q_a = 50P - 100 \quad (A \text{ gestegen met } 100)$$

Wat is de nieuwe evenwichtsprijs $P_{e'}$?

Wat is de nieuwe evenwichtshoeveelheid $Q_{e'}$?

(°) Piekeffect wordt versterkt door de reeds krappe elektriciteitsmarkt.

(° °) Is een tijdelijk effect want er wordt in dat geval bv overgeschakeld op elektriciteit van gascentrales.

5 Importheffingen doen prijzen stijgen

Walmart, leverancier voor een kwart van de boodschappen die Amerikanen doen en bekend als de goedkoopste in het land, waarschuwde vorige week dat het de door de importheffingen van Trump niet langer kan opvangen. De boodschappen moeten dus duurder worden.

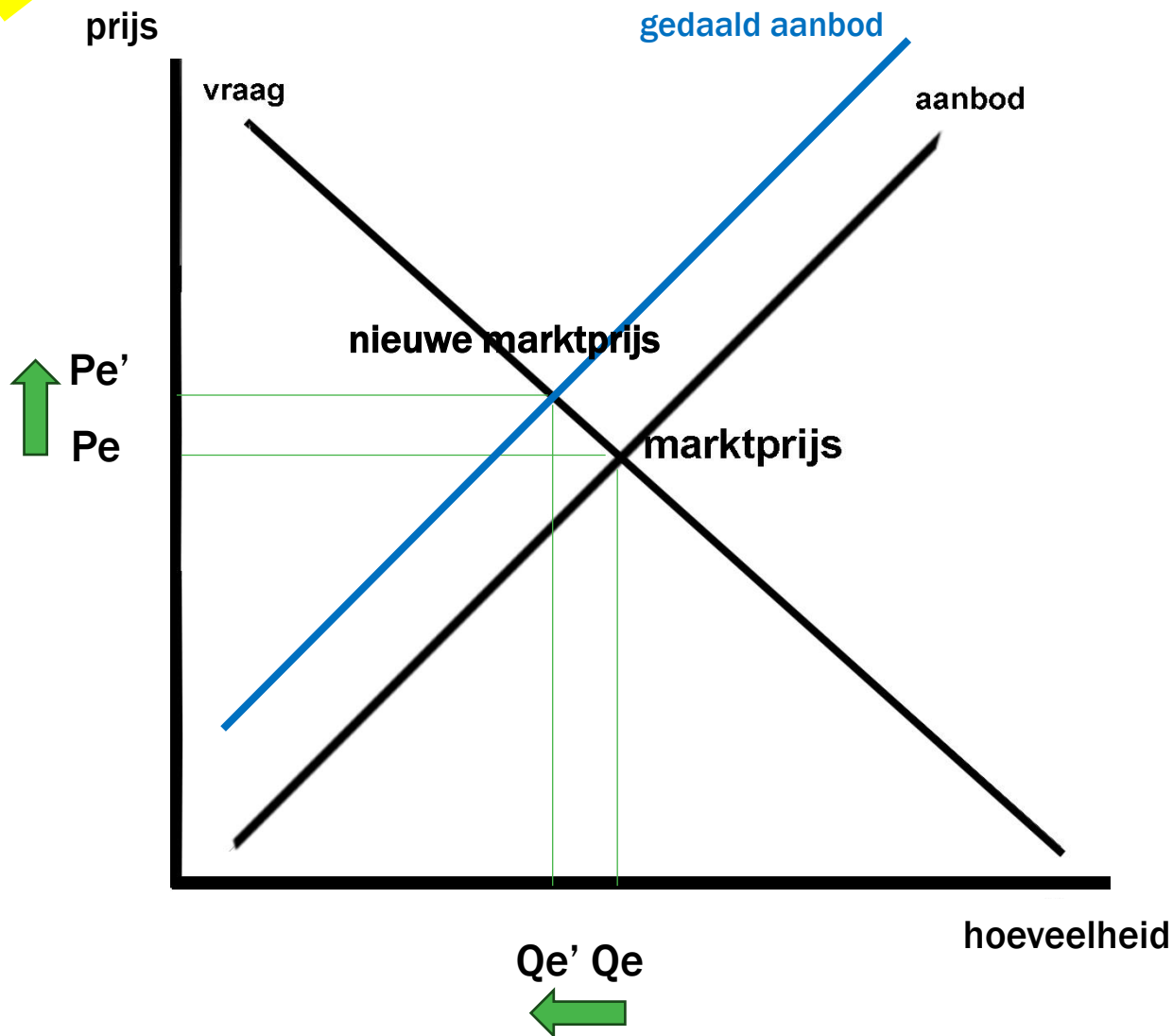
De tarieven die Trump oplegde aan onder meer Chinese en Mexicaanse producten - goed voor een derde van Walmart's assortiment - vinden nu hun weg naar de portemonnee van miljoenen Amerikanen. "Als u nog geen hogere prijzen hebt gemerkt, dan zal het in september wel gebeuren," aldus CEO Doug McMillon. "En de prijsstijgingen zullen zich de volledige rest van het jaar laten voelen."

Begrip	Uitleg
import	
export	
importheffing	
exportsubsidie	
minimumprijs	
maximumprijs	
quotum	

Wat zijn volgens jou de voordelen en nadelen van deze handelspolitiek van president Trump?

THEORIE

maximumprijs, minimumprijs,
belasting, subsidie, quotum

Overheidsmaatregelen zoals minimumprijzen ,
maximumprijzen, belastingen, subsidies en quota
hebben een effect op de marktprijs.

Een invoerheffing is een belasting en doet de kosten
van de aanbieder stijgen. Deze kan tegen dezelfde
prijs minder aanbieden. Kosten worden (deels)
doorgerekend in de marktprijs waardoor deze stijgt.

$$Q_v = -25P + 400$$

$$Q_a = 50P - 350 \quad (\text{A gedaald met 150})$$

Wat is de nieuwe evenwichtsprijs $P_{e'}$?

Wat is de nieuwe evenwichtshoeveelheid $Q_{e'}$?

En wat met de impact van andere overheidsmaatregelen?

Overheids- maatregel	Impact op marktprijs	Uitleg
Minimumprijs	Doet marktprijs verhogen	Evenwichtsprijs is te laag volgens overheid; minimumprijs ligt boven evenwichtsprijs
Maximumprijs	Doet marktprijs verlagen	Evenwichtsprijs is te hoog volgens overheid; maximumprijs ligt onder evenwichtsprijs
Subsidie	Doet marktprijs verlagen	Subsidie werkt kostenverlagend voor aanbieder
Quotum	Doet marktprijs verhogen	Quotum beperkt aangeboden hoeveelheid op markt

6 Zomersolden geen succes...

De zomersolden waren geen succes voor de Belgische kleinhandelaars of
Als boosdoener verwijzen de handelaars onder meer naar de voortdurende kortingen waarmee grote webshops zwaaien.

Volgens de handelaars neemt het 'evenementkarakter' van de solden af, maar kunnen de meesten daarnaast vooral ook niet opboksen tegen grote webwinkels.

“Door de voortdurende kortingen van grote onlineplatforms profiteert de consument eigenlijk het hele jaar van de laagste prijzen”, klinkt het.

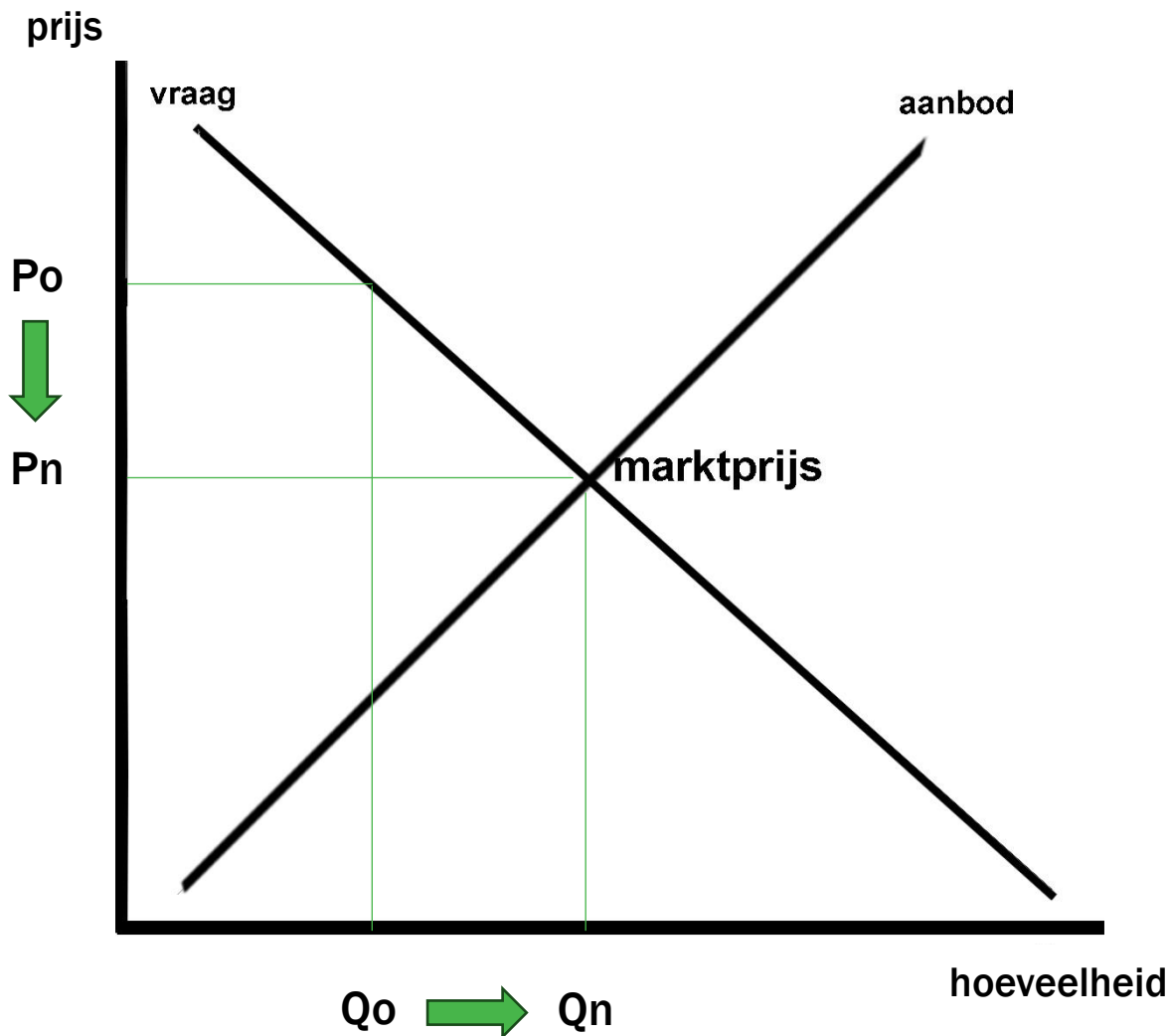
Ten slotte wijzen veel winkels op de mobiliteit en de kosten van parkeren als reden voor de mindere solden.

Begrip	Uitleg
prijskorting	
solden	
kleinhandel	
groothandel	

Wat zijn volgens jou de voordelen en nadelen van online shoppen versus shoppen in een fysieke winkel?

THEORIE

prijselasticiteit

Prijselasticiteit (van de vraag) is de relatieve gevoeligheid waarmee de gevraagde hoeveelheid reageert op een relatieve verandering in de prijs. (°) (° °)

Formule:

$$\frac{\text{procentuele verandering gevraagde hoeveelheid } q_v}{\text{procentuele verandering prijs } p} = \frac{\frac{q_{v(nieuw)} - q_{v(oud)}}{q_{v(oud)}} \times 100\%}{\frac{p(nieuw) - p(oud)}{p(oud)} \times 100\%}$$

Tijdens de soldenperiode krijgt de consument fikse kortingen voorgeschoteld; de prijselasticiteit geeft aan hoe sterk de consument op deze kortingen reageert in zijn/haar aankopen

(°) De interpretatie van de uitkomst van de formule gebeurt op basis van de absolute waarde.

(° °) Naast de prijselasticiteit van de vraag is er ook de prijselasticiteit van het aanbod.

$$Q_v = -10P + 200$$

$$P_o = €8$$

$$P_n = €5$$

Wat is de prijselasticiteit van de vraag?

Interpreteer de uitkomst:

$$P_o = €10$$

$$P_n = €12$$

$$E_v = -1,5$$

$$Q_o = 100$$

Wat is Q_n ?

Wat zijn alle mogelijke uitkomsten van de prijselasticiteit van de vraag?

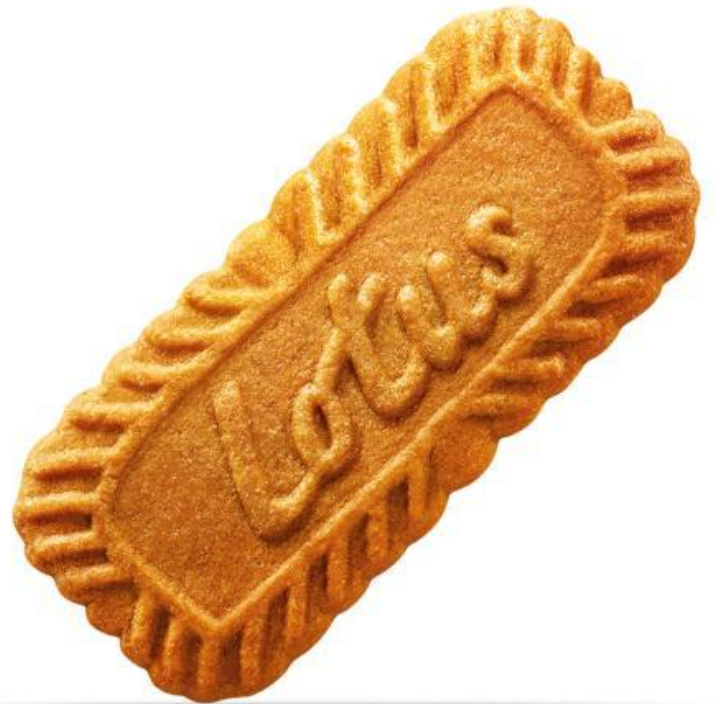
Waarde Ev	Benaming	Uitleg	Ligging vraagcurve
Oneindig	Volkomen prijselastisch	De consument reageert oneindig sterk op een prijswijziging	Horizontale vraagcurve
Groter dan 1	Prijselastisch	De reactie van de consument is sterker dan de prijswijziging bv bij luxegoederen	Eerder vlakke vraagcurve
1	Unitair prijselastisch	De reactie van de consument is even groot als de prijswijziging	
Kleiner dan 1	Prijsinelastisch	De reactie van de consument is zwakker dan de prijswijziging bv bij noodzakelijke goederen	Eerder steile vraagcurve
0	Volkomen prijsinelastisch	De consument reageert niet op een prijswijziging	Verticale vraagcurve

7 Koffiekoekjes uitverkocht!

Lotus Bakeries verkocht in de eerste helft van dit jaar 10 procent meer Biscoff-speculoosjes (het alom bekende “koffiekoekje”) aan het buitenland dan in dezelfde periode vorig jaar.

Door deze spectaculaire groei in de botst het koekjesbedrijf wel op zijn limiet: door het internationale succes van de speculoosjes heeft Lotus de maximale productiecapaciteit bereikt...

Lotus Bakeries maakt er volop werk van om die productiecapaciteit snel op te schroeven. Binnenkort opent het een gloednieuwe fabriek.

Begrip	Uitleg
uitvoer	
invoer	
handelsbalans	
handelsoverschot	
handelstekort	
wisselkoers	

Wat zijn volgens jou de belangrijkste exportproducten van de Belgische economie?

Q & A

Vraag	Antwoord
Waarom drijven landen handel met elkaar?	Internationale handel is ontstaan vanwege de ongelijke verdeling van grondstoffen, technologische verschillen en verschillen in productiecapaciteit tussen landen . Door middel van handel kunnen landen toegang krijgen tot goederen en diensten die ze niet zelf kunnen produceren of waarvan de productie duurder zou zijn.
Wat zijn de belangrijkste voordelen van internationale handel?	Internationale handel heeft verschillende voordelen, zoals het vergroten van economische groei, het creëren van werkgelegenheid, het stimuleren van technologische vooruitgang, meer keuzemogelijkheden en lagere prijzen voor consumenten, ... Het stelt landen in staat om zich te specialiseren in de productie van goederen en diensten waar ze een comparatief voordeel hebben, wat leidt tot efficiëntie en welvaartsgroei. Globalisering en technologische vooruitgang hebben de internationale handel sterk bevorderd, waardoor de wereldwijde economie steeds meer onderling verbonden is geraakt.

Q & A

Vraag	Antwoord
Hoe kunnen landen met elkaar samenwerken?	Landen kunnen op verschillende manieren met elkaar samenwerken op het gebied van handel, zoals bv het sluiten van vrijhandelsovereenkomsten, deelnemen aan internationale handelsorganisaties zoals de Wereldhandelsorganisatie (WTO). Er kunnen verschillende vormen zijn van economische integratie tussen landen: VRIJHANDELSZONE DOUANE-UNIE GEMEENSCHAPPELIJKE MARKT ECONOMISCHE UNIE MONETAIRE UNIE

8 En dit passeerde ook in het nieuws...

Voor wie de hype gemist heeft, en dagelijks geen uren op TikTok spendeert: is een pluche elfenpopje met puntige oren, dat ietwat ondeugend - of eng - zijn 9 tanden bloot lacht.

Socialemediagebruikers zijn er gek op. De popjes vliegen wereldwijd als zoete broodjes over de toonbank, en daarvan profiteert Pop Mart, het bedrijf uit China achter de populaire figuren, volop.

Resultaat: de omzet is de voorbije 6 maanden verdriedubbeld en de winst zou gestegen zijn met 350 procent in de eerste helft van 2025. Op de beurs is het bedrijf inmiddels meer dan 40 miljard dollar waard.

Economen stellen vast dat concertreeksen van Taylor Swift tot inflatiepieken leiden in de landen waar zij optreedt.

Elke concertreeks zorgt voor een boost voor de lokale economie: hotels zijn al maanden volgeboekt, cafés en restaurants worden overspoeld en het openbaar vervoer draait op volle toeren.

En daardoor gaan de prijzen de hoogte in. Zo kost een hotelovernachting gemiddeld 100 procent meer dan voor de passage van Swift.

De impact van Swift op de economie kreeg de term

Hoewel de sector internationaal al jaren klappen krijgt, blijft de Vlaamse gestaag groeien. Het aantal Vlaamse bedrijven in de sector is in 2024 gestegen van 113 naar 128. Dat is een stijging van zo'n 12 procent. Het aantal jobs nam zelfs toe met ongeveer 20 procent.

Economen stellen dat de toename in werkgelegenheid en aantal start-ups bevestigen dat de sector een belangrijke motor is van werk en innovatie. "We moeten die voorsprong vasthouden door te blijven investeren in talent, innovatie en een gunstig ondernemingsklimaat. Zo kan Vlaanderen uitgroeien tot een echte topregio voor games wereldwijd." zo zegt de Vlaamse minister van Media.